

UAB „Agrochema“

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2015/830

Lyderis 27+S6

Puslapis 1 iš 12

Peržiūrėta: 2020.02.11
Versija Nr. 1
Peržiūros Nr. 0
Pakeitimo data: 2020.02.11

1 SKIRSNIS. MEDŽIAGOS ARBA MIŠINIO IR BENDROVĖS ARBA ĮMONĖS IDENTIFIKAVIMAS

1.1 Produkto identifikatorius

Mišinio prekinis pavadinimas: paprastos skystos neorganinės makroelementų trąšos Lyderis 27+S6.
Mišinio sudėtinės dalys: skystosios azoto trąšos (KAS-32) ir STERCOSUL 12-0-0-26S (ATS).
Sudėtinių dalių identifikavimas: skystos trąšos Lyderis 27+S6 sudarytos iš dviejų mišinių.

1.2 Medžiagos ar mišinio nustatyti naudojimo būdai ir nerekomenduojami naudojimo būdai

- 1.2.1 Nustatyti naudojimo būdai: trąšos naudojamos žemės ūkio augalų tręšimui.
1.2.2 Nerekomenduojami naudojimo būdai: nėra.

1.3 Išsami informacija apie saugos duomenų lapo tiekėją:

Gamintojas/tiekėjas: UAB „Agrochema“.
Adresas: Jonalaukio k., Ruklos sen., LT- 55550 Jonavos r.
Šalis: Lietuvos Respublika
Telefonas: +370 617 00100
Elektroninio pašto adresas: info@agrochema.lt
Gamintojo/tiekėjo tinklapis: www.agrochema.lt
Už saugos duomenų lapą atsakingas asmuo: Gražvydas Mickevičius, el. paštas: grazvydas.mickevicius@agrochema.lt

1.4 Pagalbos telefono numeris

Prašome kreiptis: į apsinuodijimų informacijos ir kontrolės biurą Lietuvos Respublikoje telefonu Nr.: +370 52 362052 arba bendros pagalbos centrą telefonu 112.
Pagalbos tarnybos dirba: 24 valandas per parą, 365 dienas per metus.
Kitos pastabos: pagalba teikiama lietuvių kalba.
Apsinuodijimo kontrolės centrai Europoje surandami internete adresu:
<http://www.who.int/pcs/poisons/centre/directory/euro/en/>
Apsinuodijimo kontrolės centrų Europos Ekonominėje Zonoje telefono numeriai: AIRIJA (Dublinas) +353 1 8379964; AUSTRIJA (Viena) +43 1 406 43 43; BELGIJA (Briuselis) +32 70 245245; BULGARIJA (Sofija) +359 2 9154 409; ČEKIJOS RESPUBLIKA (Praha) +420 224 919 293; DANIJĄ (Kopenhaga) 82 12 12 12; ESTIJA (Talinas) 112; GRAIKIJA (Atėnai) +30 10 779 3777; ISLANDIJA (Reikjavikas) +354 525 111, +354 543 2222; ITALIJA (Roma) +39 06 305 4343; LATVIJA (Ryga) +371 704 2468; MALTA (Valeta) 2425 0000; NORVEGIJA (Oslas) 22 591300; NYDERLANDAI (Bilthovenas) +31 30 274 88 88; PRANCŪZIJA (Paryžius) +33 1 40 0548 48; SUOMIJA (Helsinkis) +358 9 471 977; VENGRIJA (Budapeštas) 0680 20 11 99; VOKIETIJA (Berlynas) +49 30 19240.

2 SKIRSNIS. GALIMI PAVOJAI

2.1 Medžiagos ar mišinio klasifikavimas

2.1.1 Klasifikavimas pagal Reglamentą (EB) Nr.1272/2008[CLP]:

Akių dirginimas 2 kat. Pavojingumo frazė: H319: Sukelia smarkų akių dirginimą.

UAB "Agrochema"

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2015/830

Lyderis 27+S6

Puslapis 2 iš 12

2.2 Ženklavimo elementai

Ženklavimas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 [CLP]:

Pavojaus piktograma:

(GHS07)

Signalinis žodis: ATSARGIAI

Pavojingumo frazė:

H319: Sukelia smarkų akių dirginimą.

Atsargumo frazės:

P102: Laikyti vaikams neprieinamoje vietoje;

P220: Laikyti /sandėliuoti atokiau nuo drabužių /maisto/ gėrimų / gyvulių pašaro;

P262: Saugotis, kad nepatektų į akis, ant odos ar drabužių;

P264: Po naudojimo kruopščiai nuplauti rankas;

P280: Mūvėti apsaugines pirštines/dėvėti apsauginius drabužius/naudoti akių (veido) apsaugos priemones;

P305+P351+P338:PATEKUS Į AKIS: Kelias minutes atsargiai plauti vandeniu. Išimti kontaktinius lęšius, jeigu jie yra ir jeigu lengvai galima tai padaryti. Toliau plauti akis;

P337+P313: Jeigu akių dirginimas nepraeina: kreiptis į gydytoją;

P301+P315: PRARIJUS: Nedelsiant kreiptis į gydytoją.

2.3 Kiti pavojai

Produktas yra neorganinių medžiagų mišinys, todėl pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 priedą Nr. XIII jam PBT ar vPvB kriterijų vertinimas nebuvo atliekamas.

3 SKIRSNIS. SUDĖTIS ARBA INFORMACIJA APIE SUDEDAMĄSIAS DALIS

Pagal Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 skystos trąšos Lyderis 27+S6 yra traktuojamos kaip mišinys.

3.2 Mišiniai.

CAS Nr.	EC Nr.	Identifikacijos Nr. pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008	REACH registracijos Nr.	Masės dalis, %	Pavadinimas	Klasifikavimas pagal Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 reikalavimus
-	-	-	-	75	Skystosios azoto trąšos (KAS)	Akių dirginimas 2 kat.

Pilnas atsargumo frazių tekstas pateiktas 16 SDL skirsnyje.

4. SKIRSNIS. PIRMOSIOS PAGALBOS PRIEMONĖS

4.1 Pirmosios pagalbos priemonių aprašymas

4.1.1. Bendra informacija. Priemonės, kurių gali imtis tik medikas: akių gydymas, skrandžio praplovimas.

Medžiaga į organizmą gali patekti per: kvėpavimo takus, sąlytį su oda, akimis, prarijus.

4.1.2. Įkvėpus: kvėpavimo takų neveikia, nepavojingas.

4.1.3. Per sąlytį su oda: odą (kūną) nuplauti vandeniu. Sušlapusius rūbus pakeisti švariais.

UAB “Agrochema”

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2015/830

Lyderis 27+S6

Puslapis 3 iš 12

4.1.4. Per sąlytį su akimis: nedelsiant ne trumpiau kaip 15 minučių plaukite akis dideliu kiekiu tekančio vandens. Išimkite kontaktinius lęšius, jeigu jie yra ir jeigu lengvai galima tai padaryti. Jei akių sudirgimas nepraeina, kreipkitės į gydytoją.

4.1.5. Prarijus: nesukelti vėmimo, išskalauti burną vandeniu, duoti gerti daug vandens, kreiptis į medikus.

4.1.6. Individualios apsaugos priemonės, kurias rekomenduojama naudoti pirmą pagalbą teikiantiems asmenims: Laikytis bendros darbo higienos reikalavimų. Draudžiamas produkto kontaktas su akimis. Vengti pasikartojančio ar ilgesnio kontakto su oda ar drabužiais. Dėvėti apsaugines pirštines.

4.2 Svarbiausi simptomai ir poveikis (ūmus ir uždelstas)

Įkvėpus: neturima duomenų, kad įkvėpimas turėtų neigiamą poveikį sveikatai.

Produktui patekus ant odos: nuo ilgo kontakto gali lengvai dirginti odą.

Produktui patekus į akis: akių sudirginimas, skausmas.

Prarijus: nežinomas.

Uždelstas poveikis: nežinomas.

4.3 Nurodymas apie bet kokios neatidėliotinos medicinos pagalbos ir specialaus gydymo reikalingumą
Nėra.

5. SKIRSNIS. PRIEŠGAISRINĖS PRIEMONĖS

5.1 Gesinimo priemonės

Tinkamos gaisro gesinimo priemonės: gaisro gesinimui naudoti vandenį, angliarūgštę arba kitas gesinimo priemones, kurios yra tinkamos konkrečiomis sąlygomis.

Netinkamos gesinimo priemonės: nenaudoti cheminių gesintuvų, negesinti gaisro garu.

5.2 Specialūs medžiagos ar mišinio keliami pavojai

Nėra.

5.3 Patarimai gaisrininkams

Ugniagesiai turi naudoti asmenines apsaugos priemones (apsauginius batus, apsauginius darbo drabužius, apsaugines pirštines, akių, veido apsaugos priemones, kvėpavimo apsaugos priemones) pagal LST EN 469.

5.4 Papildoma informacija

Nėra.

6. SKIRSNIS. AVARIJŲ LIKVIDAVIMO PRIEMONĖS

6.1 Asmens atsargumo priemonės, apsaugos priemonės ir skubios pagalbos procedūros.

6.1.1. Neteikiantiems pagalbos darbuotojams: vengti kontakto su produktu. Evakuotis iš pavėjinės pusės, jei tai saugu. Avarijos atveju naudoti asmenines apsaugos priemones, nurodytas šio SDL 8.2 poskyryje.

6.1.2. Pagalbos teikėjams: naudoti asmenines apsaugos priemones, nurodytas šio SDL poskyryje 8.2. Kiek galima daugiau išsiliejusio produkto surinkti naudojant sausą smėlį ar kitą absorbentą. Vengti kontakto su produktu. Produktui patekus ant rūbų, juos nusivilkti, paveiktą vietą nuplauti tekančiu vandeniu.

6.2 Ekologinės atsargumo priemonės

Neleisti nutekėti į lietaus kanalizaciją ar griovius ir kanalus.

6.3 Izoliavimo ir valymo procedūros bei priemonės

Kiek galima daugiau išsiliejusios medžiagos susiurbti (susemti) į sandarias talpyklas, likučius pašalinti sausu smėliu. Susiurbtas (susemtas) tirpalas gali būti naudojamas kaip trąša. Saugoti, kad išsipyliusios trąšos nepatektų

UAB “Agrochema”

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2015/830

Lyderis 27+S6

Puslapis 4 iš 12

į vandens telkinius.

6.4 Nuoroda į kitus skirsnius

Skyniuje Nr.8 nurodytos asmens apsaugos priemonės, o skyniuje Nr.13 nurodyti atliekų tvarkymo metodai.

7. SKIRSNIS. TVARKYMAS IR SANDĖLIAVIMAS

7.1 Su saugiu tvarkymu susijusios atsargumo priemonės

Reikalavimai ir rekomendacijos naudojimui: purškiant (trešimo metu) rankiniu būdu naudoti neperšlampamą apsiausta, gumines pirštines, akinius ir galvos apsiausta, purkšti pavėjui. Baigus darbą nusiplauti rankas su muilu. Nusivilkti užterštus drabužius ir nusiimti užterštas apsaugos priemones prieš įeinant į valgymui skirtas zonas.

Reikalavimai sandėliavimui: trąšas laikyti aukštesnėje nei $-5,5^{\circ}\text{C}$ temperatūroje. Smulkioje fasuotėje skystąsias trąšas laikyti sausuose uždaruose sandėliuose, apsaugančiuose produktą nuo drėgmės. Nelaikyti atvirų talpų su trąšomis ar pažeistų nesandarių prekinių fasuočių. Laikomos trąšos talpose, pagamintose iš plastiko ar korozijai atsparaus plieno. Ištuštinus talpas, draudžiama įlipti į jų vidų be žarninės PŠ-1 markės dujokaukės, nes talpose gali būti susikaupusio dujinio amoniako.

Nurodymai dėl ribinio cheminės medžiagos, preparato kiekio, galimo sandėliuoti nurodytomis sąlygomis: įmonė nereglamentuoja. Vengti išsiliejimų ir laikyti toliau nuo kanalizacijos.

7.2 Saugaus sandėliavimo sąlygos, įskaitant visus nesuderinamumus.

Netinkamos (nesuderinamos) kartu sandėliuoti cheminės medžiagos: nėra.

Reikalavimai cheminės medžiagos, preparato pakuotei: trąšos pilamos į geležinkelio ir autocisternas, kurios turi būti švarios, sandarios ir techniškai tvarkingos. Fasuojamos į 1 m^3 talpos polietileno tarą, nereaguojančią su trąšomis ir nedarančią įtakos jų savybėms. Pilamos į kliento tarą, kuri turi būti švari ir sandari (anglinio plieno talpyklos, cisternos, statinės), gabenant saugiai pritvirtinta. Produktui yra netaikomi apribojimai pagal LR Vyriausybės 2004.08.07 nutarimą Nr.966 “Dėl Pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatų ir Pavojuosiuose objektuose esančių medžiagų, mišinių ar preparatų, priskiriamų pavojingosioms medžiagoms, sąrašo ir priskyrimo kriterijų aprašymo patvirtinimo“ (Valstybės žinios, 2004, Nr.130-4649) su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais) ir Direktyvos 2012/18/ES I priedo 2 dalį.

7.3 Konkretus(-ūs) galutinio naudojimo būdas(-ai).

Trąšos naudojamos žemės ūkio augalų tręsimui.

8. SKIRSNIS. POVEIKIO KONTROLĖ/ASMENS APSAUGA

8.1 Kontrolės parametrai

Cheminės medžiagos, preparato komponento ribinis dydis darbo aplinkos ore:

Ilgalaikio poveikio ribinis dydis (IPRD): 10 mg/m^3 pagal produkto sudėtinę dalį – karbamidą (kuris yra KAS sudėtyje, taikoma Lietuvoje pagal higienos normą HN 23).

Trumpalaikio poveikio ribinis dydis (TPRD): nėra.

Ribinio poveikio nesukelianti vertė(-s) (DNEL): produktas neatitinka klasifikavimo kriterijų pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008. Jam DNEL ir PNEC vertės nėra nustatomos.

8.2 Poveikio kontrolė

8.2.1 Atitinkamos techninio valdymo priemonės: nereikalingos.

8.2.2 Individualios apsaugos priemonės:

8.2.2.1 Akių ir (arba) veido apsauga: perpilant trąšas, tręšimo metu, purškiant rankiniu būdu naudoti chemiškai atsparius hermetinius apsauginius akinius pagal LST EN 166 arba veido apsauginį skydelį pagal LST EN 166.

UAB “Agrochema”

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2015/830

Lyderis 27+S6

Puslapis 5 iš 12

8.2.2.2 Odos apsauga

Rankų apsauga: mūvėti apsaugines pirštines, kurios atitinka reikalavimus pagal LST EN 420, LST EN ISO 374-1 dėl apsaugos nuo cheminio pavojaus, LST EN 388 dėl apsaugos nuo mechaninio pavojaus. Apsauginės pirštinės turi būti pagamintos iš vienos lentelėje nurodytų medžiagų, būti ne mažesnio, nei nurodyta storio ir atsparumo prasiskverbimui.

Pirštinių medžiaga	Pirštinių storis, mm	Prasiskverbimo per pirštines laikas, min*
Butilo guma-butilas	0,50	> 480
Nitrilo guma/ Nitrilo lateksas	0,35	> 480
Fluoro anglies guma	n.m. 0,40	> 480
Polichloroprenas	n.m. 0,50	> 480
Natūrali guma/ Natūralus lateksas	0,50	> 480
Polivinilo chloridas	0,50	> 480

* -prasiskverbimo per pirštinių medžiagą laikas yra laikas, per kurį su pirštine sąlytį turintis produktas per ją pilnai prasiskverbia. Kuo prasiskverbimo laikas yra trumpesnis, tuo pirštinių medžiaga yra produktui mažiau atspari.

Produkto naudotojas savo situacijai tinkamą pirštinių medžiagą iš pateiktų galimų turi pasirinkti atsižvelgdamas į darbo pobūdį, pirštinių sąlyčio su produktu tikimybę, galimą sąlyčio trukmę. Nuolat dirbant su produktu rekomenduojama naudoti pirštinių medžiagas, kurių prasiskverbimo laikas netrumpesnis, kaip 480 minučių. Dirbant su produktu pirštinės negali būti naudojamos ilgiau už prasiskverbimo trukmę. Odos apsauginiai kremai nuo produkto pakankamai neapsaugo. Naudojant produktą, kuris yra cheminių medžiagų mišinys, įprastoje temperatūroje, aukštesnėje, nei 22 °C, temperatūroje arba naudojant jo mišinius su kitomis cheminėmis medžiagomis arba tirpalus, pirštinių medžiagos atsparumas gali būti mažesnis, todėl tokiais atvejais turi būti trumpinamas leidžiamas pirštinių naudojimo laikas. Rekomenduojame pradėjus naudoti naujo tipo ar kito gamintojo pirštines pradžioje įsitikinti, kad jos yra pakankamai chemiškai ir mechaniškai atsparios dirbti esamomis darbo sąlygomis. Kilus klausimų dėl atitinkamų pirštinių tinkamumo prašome kreiptis į pirštinių gamintojus/tiekėjus. Pirštinių viduje negali būti pudros, kuri gali sukelti rankų odos alergiją. Prieš užsimaunant pirštines visada patikrinti, kad jose nebūtų įplyšimų, įtrūkimų ar kitų defektų. Baigus darbą, pirštinės, prieš jas nusimaunant, turi būti gerai išvalomos ir nuplaunamos. Po darbo turi būti skiriamas pakankamas dėmesys rankų odos priežiūrai.

Kita apsauga: dėvėti visą kūną dengiančius darbo drabužius pagal LST EN ISO 13688 ir LST EN 13034, mūvėti darbinius batus pagal LST EN ISO 20345. Baigus darbą nusiplauti rankas su muilu, persirengti.

8.2.2.3 Kvėpavimo organų apsauga: nereikalingos.

8.2.2.4 Apsauga nuo terminių pavojų: nereikalinga.

8.2.3 Poveikio aplinkai kontrolė: neleisti patekti į kanalizaciją.

9. SKIRSNIS. FIZINĖS IR CHEMINĖS SAVYBĖS

9.1 Informacija apie pagrindines fizines ir chemines savybes

- (a) **Išvaizda:** bespalvis arba rusvos spalvos skystis be nuosėdų, esant 20 °C temperatūrai ir 1013 hPa slėgiui.
- (b) **Kvapap:** švelnus amoniako kvapas.
- (c) **Kvapo atsiradimo slenkstis:** amoniako kvapas gali jaustis esant ir nedideliame produkto kiekiui.
- (d) **pH:** 6,7-7,7.
- (e) **Lydimosi/užšalimo temperatūra:** -5,5 °C.
- (f) **Pradinė virimo temperatūra ir virimo temperatūros intervalas:** nenustatyta.
- (g) **Pliūpsnio temperatūra:** nedegiams skysčiams remiantis REACH reglamento VII priedo antra dalimi

UAB “Agrochema”

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2015/830

Lyderis 27+S6

Puslapis 6 iš 12

pliūpsnio temperatūra nespecifikuojama.

(h) **Garavimo greitis:** neorganinėms medžiagoms šis parametras nenustatomas.

(i) **Degumas (kietų medžiagų, dujų):** nedegus,

(j) **Viršutinė (apatinė) degumo riba ar sprogstamumo ribinės vertės:** nesproguos.

(k) **Garų slėgis:** 480 Pa.

(l) **Garų tankis:** nedegiems skysčiams šis parametras nenustatomas.

(m) **Santykinis tankis:** $1,30 \div 1,33$.

(n) **Tirpumas:** pilnai tirpus vandenyje.

(o) **Pasiskirstymo koeficientas: n-oktanolis/vanduo:** skystiems trąšų tirpalams nenustatomas.

(p) **Savaiminio užsidegimo temperatūra:** Remiantis REACH reglamento XI priedu savaiminio užsidegimo temperatūros testas gali būti neatliekamas, jeigu tam nėra specifinių reikalavimų. Kadangi skystosios trąšos neturi sprogdimo savybių bei cheminių grupių, kurios galėtų reaguoti su deguonimi, savaimine neužsidega temperatūrų intervale nuo kambario temperatūros iki lydymosi temperatūros, todėl jam savaiminio užsidegimo temperatūros testas nelaikomas reikalingu.

(r) **Skilimo temperatūra:** produktui netaikoma.

(s) **Klampa:** nenustatyta.

(t) **Sprogstamosios (sprogiosios) savybės:** nesproguos.

(u) **Oksidacinės savybės:** neoksiduojantis.

9.2 Kita informacija

Produktas	Azoto koncentracija, %				Kristalizacijos temperatūra
	N (bendras)	N-NH ₂	N-NH ₄	N-NO ₃	
Lyderis 27+S6	27	12	9	6	-5,5 °C

10. SKIRSNIS. STABILUMAS IR REAKCINGUMAS

10.1 Reakcingumas

Produktas yra stabilus, kai užtikrinamos normalios saugojimo, transportavimo ir naudojimo sąlygos.

10.2 Cheminis stabilumas

Esant normalioms sąlygoms yra stabilios, neturi akumuliacinių savybių, nesudaro nuodingų junginių su kitomis medžiagomis, esančiomis ore ir nutekamuosiuose vandenyse. Atšildžius - trąšų savybės nesikeičia.

10.3 Pavojingų reakcijų galimybė

Vengti susimaišymo su kitomis cheminėmis medžiagomis, nes galimos pavojingos reakcijos bei stabilumo pokyčiai sandėliuojant nežinomos. Galima maišyti tik prieš vartojimą, kaip nurodyta naudojimo instrukcijoje. Stabilizatorių reikalingumas: nereikalinga.

10.4 Vengtinios sąlygos

Vengti susimaišymo su kitomis cheminėmis medžiagomis, nes galimos pavojingos reakcijos bei stabilumo pokyčiai sandėliuojant nežinomos. Laikyti aukštesnėje nei kristalizacijos temperatūroje, kad nebūtų gadinama laikymo tara.

10.5 Nesuderinamos medžiagos

Specialiai nekeičiant mišinio agregatinės būsenos - nėra.

10.6 Pavojingi skilimo produktai

Specialiai nekeičiant mišinio agregatinės būsenos - nėra

UAB “Agrochema”

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2015/830

Lyderis 27+S6

Puslapis 7 iš 12

11. SKIRSNIS. TOKSIKOLIGINĖ INFORMACIJA

11.1. Informacija apie toksinį poveikį (medžiagos):

Ūmus toksiškumas: Neatitinka klasifikavimo kriterijų pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008. Prarijus, LD50(žiurkės) > 2000 mg NH4NO3/kg; LD50(žiurkės) > 2000 mg CO(NH2)2/kg. Pagal skystųjų azoto trąšų (KAS) duomenis.

Odos ėsdinimas ir (arba) dirginimas: Neatitinka klasifikavimo kriterijų pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008. Nedirgina. Nenustatyta, kad jautrintų odą.

Didelis kenksmingumas akims ir (arba) akių dirginimas: Produktas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 yra klasifikuojamas kaip akių dirginimas 2 kategorija.

Kvėpavimo takų arba odos jautrinimas: Neatitinka klasifikavimo kriterijų pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008. Kvėpavimo takų neveikia. Nenustatyta, kad patekus ant odos (į akis) ir paveiktą vietą gerai nuplovus vandeniu, liktų liekamųjų sveikatos pažeidimų.

Mutageninis poveikis lytinėms ląstelėms: Neatitinka klasifikavimo kriterijų pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008.

Kancerogeniškumas: Neatitinka klasifikavimo kriterijų pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008.

Toksiškumas reprodukcijai: Neatitinka klasifikavimo kriterijų pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008.

Specifinis toksiškumas konkrečiam organui (STOT) (vienkartinis poveikis): Neatitinka klasifikavimo kriterijų pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008.

Specifinis toksiškumas konkrečiam organui (STOT) (kartotinis poveikis): Neatitinka klasifikavimo kriterijų pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008.

Aspiracijos pavojus: Nėra.

12. SKIRSNIS. EKOLOGINĖ INFORMACIJA

12.1 Toksiškumas

Ekotoksiškumas (toksiškumas vandens, dirvožemio organizmams, kitiems gyvūnams ir augalams): pasklidęs neatskiestas vandeniu tirpalas gali nutraukti augalų vegetaciją, iššaukti žuvų žūtį.

12.2 Patvarumas ir skaidomumas

Išsilaikymas ir skilimas (biodegradacija) aplinkoje: Biodegradacijos metu skyla į nitratinį, amoniakinį ir amidinį azotą, kurie yra augalų maistinės medžiagos.

12.3 Bioakumuliacijos potencialas

Nepasižymi bioakumuliacinėmis savybėmis, nesudaro nuodingų junginių su kitomis medžiagomis, esančiomis aplinkos ore ir nutekamuosiuose vandenyse.

12.4 Judrumas dirvožemyje

Judrumas: preparatas gerai tirpus vandenyje. NO₃-anijonas labai judrus. NH₄ katijoną absorbuoja dirvožemis.

12.5 PBT ir vPvB vertinimo rezultatai

Produktas yra neorganinių medžiagų mišinys, todėl pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 priedą Nr. XIII jam PBT ar vPvB kriterijų vertinimas nebuvo atliekamas.

12.6 Kitas nepageidaujamas poveikis

Nėra.

13. SKIRSNIS. ATLIEKŲ TVARKYMAS

UAB “Agrochema”

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2015/830

Lyderis 27+S6

Puslapis 8 iš 12

13.1 Atliekų tvarkymo metodai

Atliekos iš likučių. Produkto atliekos pagal Reglamentą (ES) Nr. 1357/2014 yra klasifikuojamos kaip pavojingos atliekos priskiriant kodą HP 4 „Dirginančios–dirgina odą ir pažeidžia akis“. Produkto atliekos Lietuvoje turi būti tvarkomos laikantis Lietuvos Respublikos Atliekų tvarkymo įstatymo, kitose šalyse–laikantis nacionalinių teisės aktų reikalavimų. Neužterštos produkto atliekos gali būti naudojamos kaip skysta trąša, arba turi būti perduodamos atliekas tvarkančioms įmonėms. Galutinį produkto atliekų kodą priskiria atliekų tvarkytojas/turėtojas. Neužterštų produkto likučių neišpilti į kanalizaciją ar aplinką.

Trąšų pakuočių atliekos. Ištuštintos talpos naudojamos pakartotinai vežioti skystas trąšas. Geležinkelio, autocisternų ir kitų talpų vidų išplovus vandeniu, nuoplovos gali būti panaudojamos kaip trąša.

14 SKIRSNIS. INFORMACIJA APIE GABENIMĄ

14.1 JT numeris

Nėra, nes produktui ADR reikalavimai netaikomi.

14.2 JT teisingas krovinio pavadinimas

Nėra, nes produktui ADR reikalavimai netaikomi.

14.3 Gabenimo pavojingumo klasė(-s)

Nėra, nes produktui ADR reikalavimai netaikomi.

14.4 Pakuotės grupė

Nėra, nes produktui ADR reikalavimai netaikomi.

14.5 Pavojus aplinkai

Neklasifikuojamas kaip pavojingas produktas pagal Oranžinę knygą ir tarptautinius transporto kodus: ADR, RID, ADN, IMDG.

14.6 Specialios atsargumo priemonės naudotojams

Nėra.

14.7 Nesupakuotų krovinių vežimas pagal MARPOL konvencijos II priedą ir IBC kodeksą.

Produktas gali būti transportuojamas nesupakuotas pagal 1973 m. Tarptautinės konvencijos dėl teršimo iš laivų prevencijos, iš dalies pakeistos su ja susijusiu 1978 m. protokolu (MARPOL) II priedą ir Tarptautinį laivų, vežančių nesupakuotas pavojingas medžiagas, statybos ir įrangos kodeksą (IBC kodeksą).

15 SKIRSNIS. INFORMACIJA APIE REGLAMENTAVIMĄ

15.1 Su konkrečia chemine medžiaga ar mišiniu susiję saugos, sveikatos ir aplinkos teisės aktai ES teisės aktai:

- Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 Dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantis Tarybos reglamentą (EB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB. (2006 gruodžio 18 d.) (paskelbtas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje L 396, 2006 m. gruodžio 30 d.) su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais;

- Komisijos reglamentas Nr. (ES) 2015/830 kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) (paskelbtas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje L 132, 2015 m. gegužės 29 d.);

- Komisijos reglamentas (EB) Nr. 552/2009, iš dalies keičiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB)

UAB „Agrochema“

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2015/830

Lyderis 27+S6

Puslapis 9 iš 12

Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) XVII priedą“ (paskelbtas Europos Sąjungos oficialiame leidinyje Nr. L164, 2009 m. birželio 22 d.);

- Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantis direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006. (paskelbtas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje L 353 2008 m. gruodžio 31 d.) su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais;
- Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1357/2014 kuriuo pakeičiamas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinamos kai kurios direktyvos III priedas. (paskelbtas Europos Sąjungos oficialiame leidinyje Nr. L365, 2014 m. gruodžio 19d.);
- Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva 2012/18/ES dėl didelių, su pavojingomis cheminėmis medžiagomis susijusių avarijų pavojaus kontrolės, iš dalies keičianti ir vėliau panaikinanti Tarybos direktyvą 96/82/EB) (paskelbtas Europos Sąjungos oficialiame leidinyje Nr. L197, 2012 m. liepos 27 d.);
- Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 98/2013 dėl prekybos sprogstamųjų medžiagų pirmtakais ir jų naudojimo (paskelbtas Europos Sąjungos oficialiame leidinyje Nr. L39, 2013 m. vasario 9 d.);-Europos sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais (ADR);
- Pavojingų krovinių tarptautinio vežimo geležinkeliais taisyklės (RID);
- Tarptautinis jūra gabenamų pavojingų krovinių kodeksas (IMDG);
- Tarptautinė konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos(MARPOL);
- Tarptautinis laivų, skirtų vežti nefasuotas pavojingas chemines medžiagas, statybos ir įrangos (IBC) kodeksas.

Nacionaliniai teisės aktai (Lietuva):

- Galiojantis „Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas“;
- Galiojantis „Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymas“;
- Higienos norma HN 23 „Cheminių medžiagų profesinio poveikio ribiniai dydžiai. Matavimo ir poveikio vertinimo bendrieji reikalavimai“;
- Higienos norma HN 36 „Draudžiamos ir ribojamos medžiagos“;
- Galiojantys „Darbuotojų apsaugos nuo cheminių veiksnių darbe nuostatai“ ir „Darbuotojų apsaugos nuo kancerogenų poveikio darbe nuostatai“;
- Galiojanti „Saugos duomenų lapo reikalavimų ir jo pateikimo profesionaliems naudotojams tvarka“;
- Galiojančios „Lietuvos Respublikos parduodamų daiktų (prekių) ženklinimo ir kainų nurodymo taisyklės“.
- Galiojančios „Atliekų tvarkymo taisyklės“;
- LR Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 17 d. nutarimas Nr. 966 „Dėl pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatų ir pavojinguosiuose objektuose esančių medžiagų, mišinių ar preparatų, priskiriamų pavojingosioms medžiagoms, sąrašo ir priskyrimo kriterijų aprašo patvirtinimo“ su vėlesniais pakeitimais ir papildymais (Valstybės žinios, 2004, Nr. 130-4649; 2005, Nr. 131-4731; 2008, Nr. 109-4159; 2009, Nr. 90-3855; 2010, Nr. 59-2894; 2012, Nr. 61-3078) su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais.
- LST EN 149 „Kvėpavimo organų apsaugos priemonės. Filtruojamosios puskaukės apsaugai nuo dalelių. Reikalavimai, bandymas, ženklinimas“;
- LST EN 166 „Asmeninė akių apsauga. Techniniai reikalavimai“;
- LST EN ISO 374-1 „Apsauginės pirštinės nuo pavojingų chemikalų ir mikroorganizmų. 1 dalis. Apsauginės pirštinės nuo pavojingų chemikalų ir mikroorganizmų. 1 dalis. Terminija ir apsaugos nuo cheminės rizikos charakteristikų reikalavimai (ISO 374-1:2016)“;
- LST EN 388 „Apsauginės pirštinės nuo mechaninių rizikos veiksnių“;
- LST EN 405:2002+A1:2009 „Kvėpavimo organų apsaugos priemonės. Filtravimo puskaukės su vožtuvais apsaugai nuo dujų arba dujų ir dalelių. Reikalavimai, bandymas, ženklinimas“.
- LST EN 420 „Apsauginės pirštinės. Bendrieji reikalavimai ir bandymo metodai“;
- LST EN 13034 „Apsauginė apranga nuo skystųjų chemikalų. Trumpalaikės apsauginės aprangos nuo skystųjų chemikalų naudojimo reikalavimai (6 ir PB [6] tipo įranga);

UAB „Agrochema“

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2015/830

Lyderis 27+S6

Puslapis 10š 12

- LST EN ISO 13688 „Apsauginė apranga. Bendrieji reikalavimai (ISO 13688:2013)“.
- LSTEN 14387 „Kvėpavimo organų apsaugos priemonės. Dujų filtrai ir sudėtiniai filtrai. Reikalavimai, bandymai, ženklavimas“;
- LST EN ISO 20345 „Asmeninės apsaugos priemonės. Saugi avalynė (ISO20345:2011)“.

Papildoma informacija apie atitinkamas Bendrijos saugos, sveikatos ir aplinkos sričių nuostatas

produktui: produktui yra netaikomi apribojimai pagal LR Vyriausybės 2004.08.07 nutarimą Nr.966 „Dėl Pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatų ir Pavojuosiuose objektuose esančių medžiagų, mišinių ar preparatų, priskiriamų pavojingosioms medžiagoms, sąrašo ir priskyrimo kriterijų aprašo patvirtinimo“ (Valstybės žinios, 2004, Nr.130-4649) su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais) ir Direktyvos 2012/18/ES I priedo 2 dalį.

Apribojimai produktui dėl reglamento (ES) Nr.98/2013: produktui netaikomi apribojimai pagal reglamentą (ES) Nr.98/2013.

15.2 Cheminės saugos vertinimas

Kadangi mišinys neatitinka klasifikavimo kriterijų pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008, todėl pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 Priedą Nr. XIV jam cheminės saugos vertinimas nebuvo atliekamas.

16 SKIRSNIS. KITA INFORMACIJA

Peržiūra atlikta: 2020.02.11
Versijos numeris: 1
Peržiūros numeris: 0
Pakeitimo data: 2020.02.11

(i) Nurodomi pakeitimai: pirmoji saugos duomenų lapo versija.

(ii) Santrumpos ir akronimai:

ADR – Europos sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinio vežimo keliais;
C&L – Klasifikavimas ir ženklavimas;
CLP – Klasifikavimo, ženklavimo ir pakavimo reglamentas; Reglamentas (EB) Nr. 1272/2008;
CAS – Cheminių medžiagų santrumpų tarnyba;
DNEL – Išvestinė ribinė poveikio nesukelianti vertė;
EB – Europos Bendrija;
EK – Europos Komisija;
ECHA – Europos cheminių medžiagų agentūra;
EC Nr. – EINECS ir ELINCS numeris,
EINECS – Europos esamų komercinių cheminių medžiagų sąrašas;
ELINCS – Europos registruotųjų cheminių medžiagų sąrašas;
ES – Europos Sąjunga;
HN – Higienos norma;
IBC kodeksas - tarptautinis laivų, vežančių nesupakuotas pavojingas chemines medžiagas, statybos ir įrangos kodeksas;
IMDG – Tarptautinis pavojingų krovinių vežimo jūra kodeksas;
JT – Jungtinės Tautos;
LC50 – Mirtina koncentracija 50% tirtos populiacijos;
LD50 – Mirtina dozė 50% tirtos populiacijos (vidutinė mirtina dozė);
LT – lietuviškas;

UAB „Agrochema“

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2015/830

Lyderis 27+S6

Puslapis 1 iš 12

MARPOL 73/78 - tarptautinė konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos;
 PBT – Patvari, bioakumuliacinė ir toksiška;
 PNEC(s) – Prognozuojama(-os) poveikio nesukelianti(-čios) koncentracija(-os);
 REACH reglamentas – Cheminių medžiagų registracija, įvertinimas, autorizacija ir apribojimai (EB) Nr. 1907/2006;
 RID – Pavojingų krovinių tarptautinio vežimo geležinkeliais taisyklės;
 SDL – Saugos duomenų lapas;
 STOT – Specifiškas toksiškumas konkrečiam organui;
 (STOT) RE – Kartotinis poveikis;
 (STOT) SE – Vienkartinis poveikis;
 vPvB – Labai patvari ir didelės bioakumuliacijos.

(iii) Nuorodos į svarbiausią literatūrą ir duomenų šaltinius:

- 1) Amonio nitrato registracijos pagal REACH dosjė, skelbiama Europos Cheminių medžiagų agentūros tinklalapyje;
- 2) ECHA „Gairės dėl reikalavimų informacijai ir cheminio saugumo įvertinimo. Dalis B: Pavojingumo įvertinimas“ (2011 metai) (angl. Guidance on Information Requirements and Chemical Safety Assessment. Part B: Hazard assessment).
- 3) ECHA „Gairės dėl reikalavimų informacijai ir cheminio saugumo įvertinimo. Skyrius R.10. (2011 metai) (angl. Guidance on information requirements and chemical safety assessment, Chapter R.10).
- 4) Europos trąšų gamintojų asociacijos (angl. Fertilizers Europe) 2011-07-14 paruošta ataskaita „Amonio nitrato turinčių trąšų įvertinimas siekiant nustatyti, ar jos turi būti klasifikuojamos kaip dirginančios akis“;
- 5) Europos trąšų gamintojų asociacijos (angl. Fertilizers Europe) išleistos „Amonio nitrato turinčių medžiagų klasifikavimo pagal JT transportavimo numerius gairės“ (2011 m.) (angl. Guidance for UN transport classification of ammonium nitrate based substances).
- 6) Skystųjų azoto trąšų (KAS) ir STERCOSUL 12-0-0-26S (ATS) saugos duomenų lapai.
- 7) <http://gestis-en.itrust.de/nxt/gateway.dll?f=templates&fn=default.htm&vid=gestiseng:sdbeng>.

(iv) Taikyta klasifikacija ir naudotos procedūros nustatant mišinių klasifikaciją pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 [CLP reglamentas]:

Klasifikacija pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008	Klasifikavimo procedūra
Akių dirginimas 2 kat., H319	Produktas buvo suklasifikuotas gamintojui atlikus vertinimą taikant Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 kiekvienos I priedo 2–5 dalyse nurodytos pavojingumo klasės ar diferenciacijos klasifikavimo kriterijus, kad būtų nustatyti su mišiniu susiję pavojai. Produktas suklasifikuotas kaip akių dirginimas 2 kat. nes jo sudėtyje esančio amonio nitrato dalis yra didesnė už priskyrimo 2 kategorijai bendrąją koncentracijos ribą, nurodytą Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 I priedo 3.3.3 lentelėje ir lygią 10 %.
Produktas neklasifikuojamas kaip oksiduojančiosios kietos medžiagos 3 kat., H272	Produktas neklasifikuojamas kaip oksiduojantis remiantis Europos trąšų gamintojų asociacijos (angl. Fertilizers Europe) išleistomis „Amonio nitrato turinčių medžiagų klasifikavimo pagal JT transportavimo numerius gairėmis“ (2011 m.), kuriose nurodoma, kad amonio nitrato turintys mišiniai, kuriuose amonio nitrato yra ne daugiau kaip 80 %, yra neklasifikuojami kaip oksiduojantys.

(v) Pavojingumo ir atsargumo frazės:

- H319: Sukelia smarkų akių dirginimą;
 P102: Laikyti vaikams neprieinamoje vietoje;

UAB “Agrochema”

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) Nr. 2015/830

Lyderis 27+S6

Puslapis 12š 12

P220: Laikyti /sandėliuoti atokiau nuo drabužių /maisto/ gėrimų / gyvulių pašaro;
P262: Saugotis, kad nepatektų į akis, ant odos ar drabužių;
P264: Po naudojimo kruopščiai nuplauti rankas;
P280: Mūvėti apsaugines pirštines/dėvėti apsauginius drabužius/naudoti akių (veido) apsaugos priemones;
P305+P351+P338:PATEKUS Į AKIS: Kelias minutes atsargiai plauti vandeniu. Išimti kontaktinius lęšius, jeigu jie yra ir jeigu lengvai galima tai padaryti. Toliau plauti akis;
P337+P313: Jeigu akių dirginimas nepraeina: kreiptis į gydytoją;
P301+P315: PRARIJUS: Nedelsiant kreiptis į gydytoją.

(vi) Patarimai dėl mokymų:

Asmenys, gaminantys, tvarkantys, naudojančys, sandėliuojantys šį produktą, turi būti apmokyti dirbti su pavojingomis cheminėmis medžiagomis, higienos įgūdžių, dirbant su pavojingomis cheminėmis medžiagomis, produkto savybių, keliamų pavojų, kaip su juo dirbti, kokias asmenines apsaugos priemones turi naudoti, pirmosios pagalbos principų, informacijos apie avarijų likvidavimo procedūras. Su produktu dirbantys asmenys turi būti supažindinti su šiuo saugos duomenų lapu. Prieš pradėdami dirbti su produktu, asmenys turi būti instruktuojami.

Papildoma informacija, nurodyta mišinio etiketėje:

“Laikant žemesnėje kaip -5,5°C temperatūroje, gali užšalti”.

PASTABA. Šiame saugos duomenų lape pateikti duomenys turi būti prieinami visiems, kurių darbas yra susijęs su chemine medžiaga, preparatu. Duomenys atitinka mūsų turimas žinias ir yra skirti apibūdinti cheminį produktą saugos ir sveikatos darbe, aplinkos apsaugos aspektais. Saugos duomenų lapo informacija bus papildyta atsiradus nauju duomenų apie cheminės medžiagos preparato poveikį sveikatai ir aplinkai, apie prevencijos priemones pavojams sumažinti arba jiems visiškai išvengti. Saugos duomenų lape pateikta informacija neatskleidžia kitų specifinių cheminės medžiagos, mišinių savybių. Šiai medžiagai nereikalaujama cheminės saugos įvertinimo, jeigu naudojama pagal patvirtintas rekomendacijas.

Saugos duomenų lapo pabaiga

Darbų saugos ir aplinkosaugos skyriaus vadovas

Gražvydas Mickevičius